

Strašidlo pana Potočného.

(Zemský trestní soud v Praze.)

Pan Potočný bydlí na Žižkově u Olšanských hřbitovů a je služebně připoután k třináctce. To znamená, že když se vrací ze služby, což často bývá značně s půlnoci, musí chodit přes Křížový vrch, aby se vyhnul veliké zacházce kolem „Bezovky“. Pan Potočný však chodí za noci přes vrch, jemuž říkají také vrch sebevrahů, velmi statečně, ani brvou nehýbaje. Mezi námi řečeno, on brvou už ani hýbat nemůže, neboť cestou z remisy, kam zatáhl svůj vlak, zastaví se na nějakou sklenici velkopopovického kozla v hospodě. A jak známo, velkopopovický prazdroj nepřidá sice ani chuti, ani kuráže, ale svaly a smysly po něm nějak podivuhodně tuhnou; jen postatí a otužilosti pana Potočného lze děkovat, že se po třech, čtyřech sklenicích mehrouť a neumírá. To potvrzuje znova fakt o statečnosti pana Potočného, které my otevřeně vzdáváme svůj hold.

Jinak je pan Potočný velmi mírný a řekněme hned mírumilovný člověk, neublíží kuřeti, ani slepici, ve službě je přesný a pořádný a jistě není třeba nějakých stížností na toho pána. Ale jeho paní, ač také mírná a řekněme hned mírumilovná žena, je milé malé stvoření, manželka, jaká má být, leč svého času se velmi trápila nad tím, že její choť nekráčí rovnou z remisy k ní, nýbrž zastavuje se na sklenici toho protivného kozla. Takové jsou vlastně většinou všechny dámy, kdo by jí to tedy měl za zlé? Ale v domácnostech už to tak bývá: sklenice něčeho pitného, vypitá jinde, nemívá tu náležitýho ocenění, a z tohoto nedostatku porozumění povstávají pak bitky všeliké. V domácnosti pana Potočného k bitkám ještě nedošlo, díky mírumilovnosti obou manželů, ale za to těžký smutek hloďal na duši paní, očekávající svého chotě vždy o hodinu dříve než skutečně přicházel. Snadno se dověděla, že v tom je ten černý, ale při tom jinak bezbarvý a bezchutný velkopopovický kozel, a nechápajíc maklonnost svého manžela k této brečce, trudila se nad tím, že nad sklenicí toho moku vysedává, místo aby se ho rempádem vracel do své postýlky.

Napřemýšlela se jen což, aby našla nějaký prostředek proti tomu, marně. Domlouvala svému chotě, marně. Začala plakat, marně. Začala hubovat, marně. Manžel se nezměnil a místo v půl druhé s půlnoci chodil soustavně ve tři.

Ženská logika je obdivuhodná, napsal už dávno Dostojevský, a my dodáváme, že cesty ženského srdce jsou nevyzpytatelný. Paní Potočná měla příbuzného, mladého svobodného muže, povoláním kominíka. Jmenoval se Rudla. Na toho Rudlu si vzpomněla, zavolala ho k sobě a tuze dlouho s ním rozmlouvala.

Pan Potočný se vracel zase ze služby. Nohy se mu sotva pletly, jinak nehýbal ani jazykem. Nemohl. Těžce sunul své nohy do příkrého vrchu kolem zdi kapslovny a když přišel až nahoru, náhle se zarazil. S prava přicházela nějaká bílá postava, blížící se pomalým krokem k cestě. Pan Potočný však se zarazil jen na okamžik. Jsa srdce statečného, zastavil se sice, ale opřel se o zeď a vyčkával, co mu strašidlo nese. Strašidlo se stále blí-

žilo, přišlo až na čtyři kroky a spustilo huňavým hlasem:

„A co ty, smrtelný bídničku, který se tu potloukáš dávno po půlnoci, nevíš, kde je tvůj domov a kde tvoje žena? Jsem tvoje svědomí a věz, že ti musím něco vyvést, nevzpamatuješ-li se, a nepřestaneš-li do té hospody chodit!“

To bylo trochu mnoho i pro pana Potočného.

„Mordsechadry,“ rozkřikl se, „a cože ty jsi a co že mi vyvedeš, ty křížalo?“ a nečekaje na odpověď, popadl kámen, ležící u nohou — a bác, rovnou do strašidla. Strašidlo se skácelo, pan Potočný utíkal. Přiběhl domů uštvám a zalezl rychle do postele. Uvnitř ho hryzlo, zda něco nevyvedl, a několik dní chodil jako ná-měsíčný.

A měl proč. Těžce mu hlavě potlučené strašidlo našel náhodou sem zabloudivší strážník, věc se vysvětlila a strašidlo bylo odvezeno do nemocnice. Po čtyřech nedělích bylo uzdraveno a trvalo na trestním stíhání svého příbuzného pro těžké ublížení na těle. Přes pokusy o smír, činěné se strany jeho příbuzné, paní Potočné, nechtěl se smířit Rudolf Stehlík a tak došlo k přelíčení před senátem v. r. Hlouška, kde se pan Josef Potočný zodpovídal ze zločinu těžkého ublížení na těle.

Pravil, že jednal jaksi v sebeobraně, že měl ze strašidla přece jen strach, nevěda, co a kdo to je, a že za nic nemůže. Leč soud namítal, že si mohl být vědom toho, co dělá, a že to dělat neměl.

„Ale když já byl, slavný soude, na mol opilý!“

„To se zeptáme vaší manželky. Zavolejte svědkyni paní Potočnou.“

Paní Potočná vchází.

„Býval váš muž opilý po návratu ze služby?“

„To býval, prosím. A hodně.“

„Byl opilý také toho dne, kdy pan Stehlík byl zraněn?“

„Byl, prosím, jen funěl.“

„Co víte o věci ještě?“

A paní Potočná vyprávěla pěkně od počátku, jaký měla s mužem kříž, co všechno vyváděl a když už si nemohla jinak pomoci, že si to vymyslela s tím strašidlem, aby muže zastránila. Ale jinak že za nic nemůže.

Co měl soud dělat? Odsoudil pana Potočného jen pro lehké ublížení na těle na čtrnáct dnů vězení, ale podmíněčně na tři roky.

To však není na věci tak zajímavé jako to, že pan Potočný chodí od té doby rovně domů. A přes křížový vrch utíká vždycky klusem.

—ar—

Jak se rozmnožují fisicovky.

(Trestní senát sedrie v Bratislavě.)

V jedné vesničce daleko Bratislavy žila vdova, která byla velmi prostoduchá, ale čistého a nezkaleného rozumu a citu. Její muž zemřel kdesi na italských ledovcích, zasažen byv granátem. Tato Anna Nagyová rozhodla se v dubnu minulého roku jíti na jarmark do Nových Zámků, aby si tam za peníze přes zimu nastrádané koupila látku na šaty. Na jar-